

VYHODNOCENÍ ÚZEMÍ OSTRAVSKÉ AGLOMERACE Z HLEDISKA RIZIKA PŘEHŘÍVÁNÍ

Doc. Lubor Hruška, Ph.D.

lubor.hruska@rozvoj-obce.cz

604 279 758

Ing. arch. Miroslav Hudák

Mirek.Hudak@seznam.cz

777 281 846

RNDr. Radim Tolasz, Ph.D.

radim.tolasz@chmi.cz

596 900 277

PROCES

CENTRUM PRO ROZVOJ OBČÍ A REGIONŮ

<http://rozvoj-obce.cz/>

ACCENDO

VĚDECKO-VÝZKUMNÝ ÚSTAV

<http://accendo.cz/>

Moravskoslezský
kraj

<https://msk.cz/>

Spolufinancováno
Evropskou unií

Aplikovaný výzkum pro potřeby veřejné správy

- Zájmová diferenciacie a soudržnost obyvatel obcí
- Udržitelný rozvoj v územním plánování
- Stanovení potřebnosti veřejných investic v území s důrazem na účelnost, efektivnost a hospodárnost
- Propojení strategických dokumentů s finančními zdroji
- Sociodemografická studie prostorového rozložení obyvatelstva a identifikace rizikových oblastí z hlediska životního stylu obyvatel
- Jednotný přístup k řízení kvality ovzduší městských oblastí regionu TRITIA

Úřad vlády České republiky

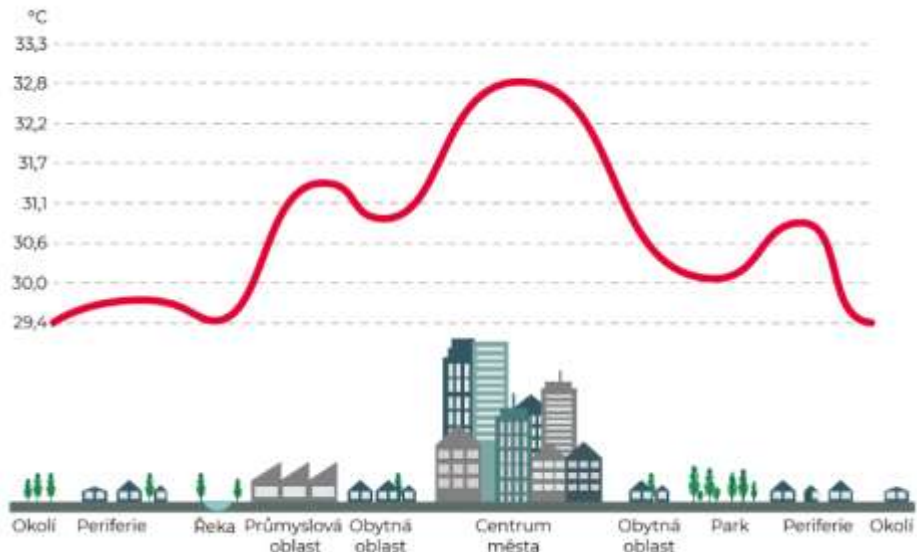
T
A
Č
R

Realizované koncepce a strategie

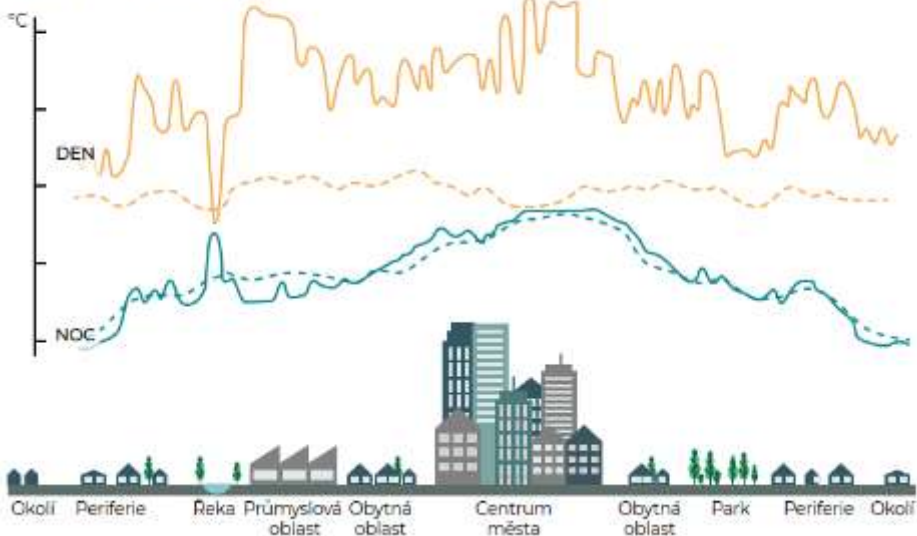
- ITI Praha, Zlín, Plzeň
- Strategie rozvoje např. Trutnov, Broumov, Zlín, Žďár nad Sázavou, Sokolov, Rožnov pod Radhoštěm, Vítkov, Bystřice, Bílovec, Vsetín
- 9 rozvojových strategií/koncepcí krajů např. rozvoj cestovního ruchu VYS, MSK
- Efektivním využitím zdrojů ke zvýšení kvality sociálních služeb v Kraji Vysočina
- Střednědobé plány rozvoje soc. služeb (Uničov, Telč, Moravské Budějovice ...)
- Koncepce bydlení Opava, Brno
- Koncepce rodinné politiky pro JMK, Benešov
- Koncepce kultury Uherské Hradiště, Havířov
- Plán zdraví města Brna 2018 – 2030
- Integrované strategie bezpečnosti města Orlová
- Komunikační strategie Bílovec, Bílina, Orlová
- Územní studie krajiny Říčany, Beroun
- Zásady územního rozvoje Karlovarského kraje
- ÚAP a rozborů udržitelného rozvoje území
- Krajská koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty hlavního města Prahy (2016 – 2025)

Přehřívání povrchu a tepelné ostrovy

— Povrchová teplota (den)
 - - - Teplota vzduchu (den)
 — Povrchová teplota (noc)
 - - - Teplota vzduchu (noc)

Prostorová struktura města

Hustota zástavby, rozložení a velikost města, výška budov

Teplo z lidské činnosti

Topení v domácnostech/ průmyslu

Zadržování tepla

Budovy a cesty

Voda

Moře, řeky, jezera, zavlažování

Vegetace

Parky, lesy, zahrady

OCHLAZOVÁNÍ ← Lokální efekt na teplotu (°C) → OTEPLOVÁNÍ

Rozdíly v různých klimatech

Ve městech často chybí vegetace a voda

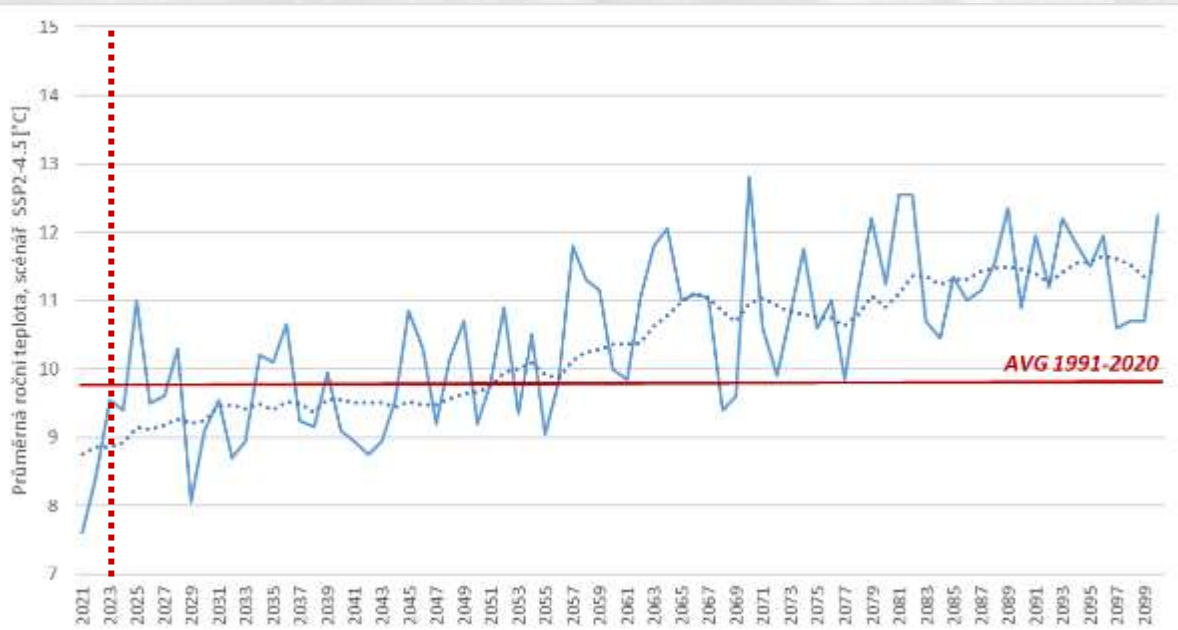

OCHLAZOVÁNÍ ← Lokální efekt na teplotu (°C) → OTEPLOVÁNÍ

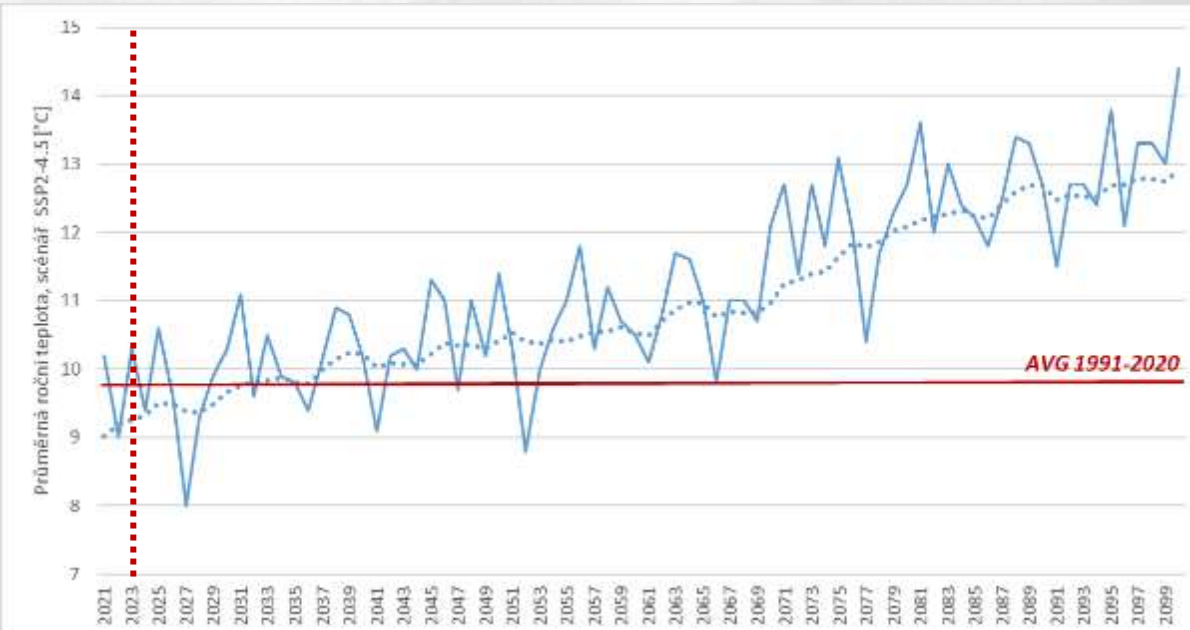

Scénáře vývoje

Střední scénář

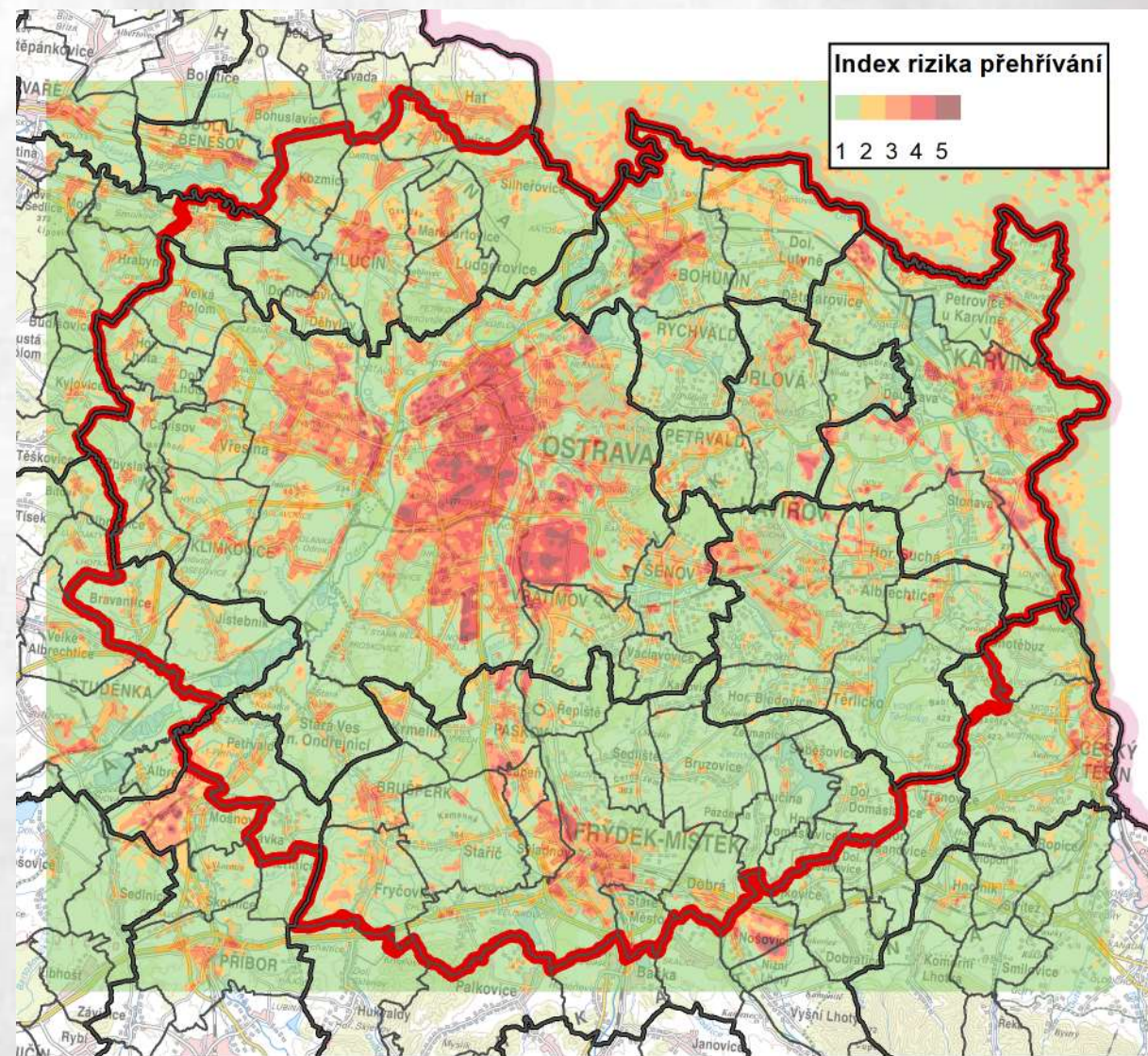
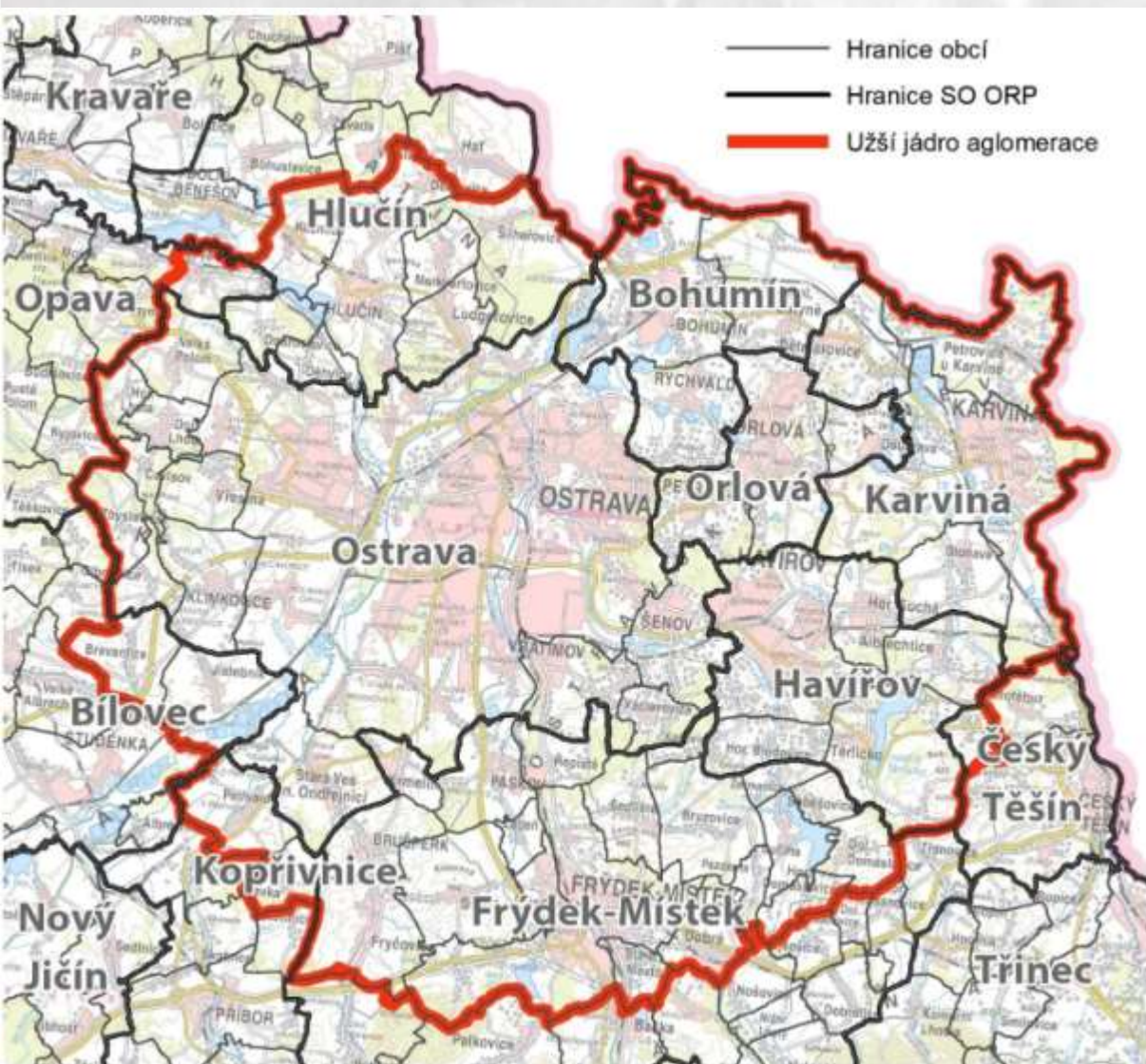

Pesimistický scénář

Vymezení území

Zdroj dat: MSK, MVČR, ČÚZK
Souřadnicový systém: S-JTSK

0 5 10 km

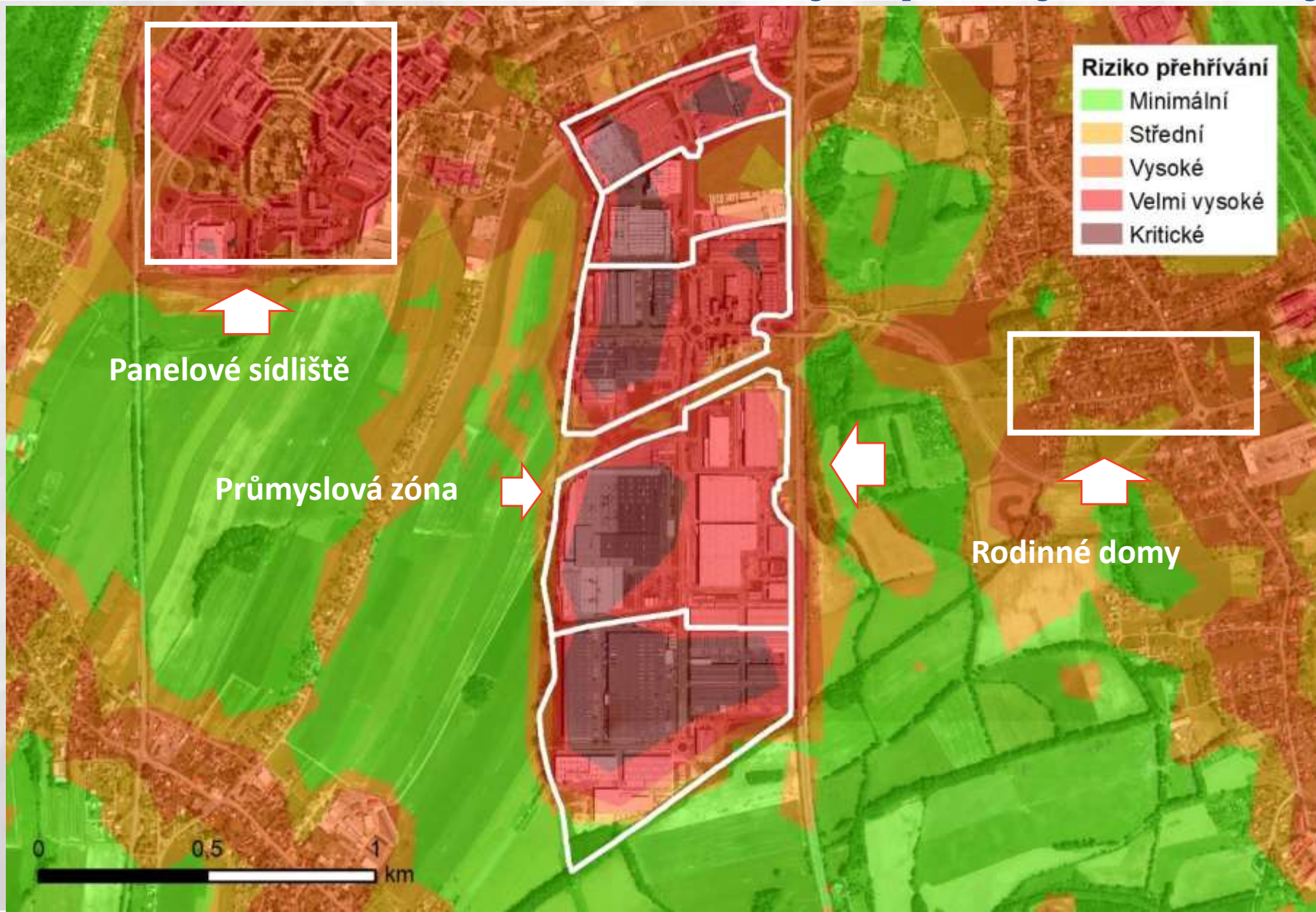
Zdroj dat: MSK, MVČR, ČÚZK
Souřadnicový systém: S-JTSK

0 5 10 km

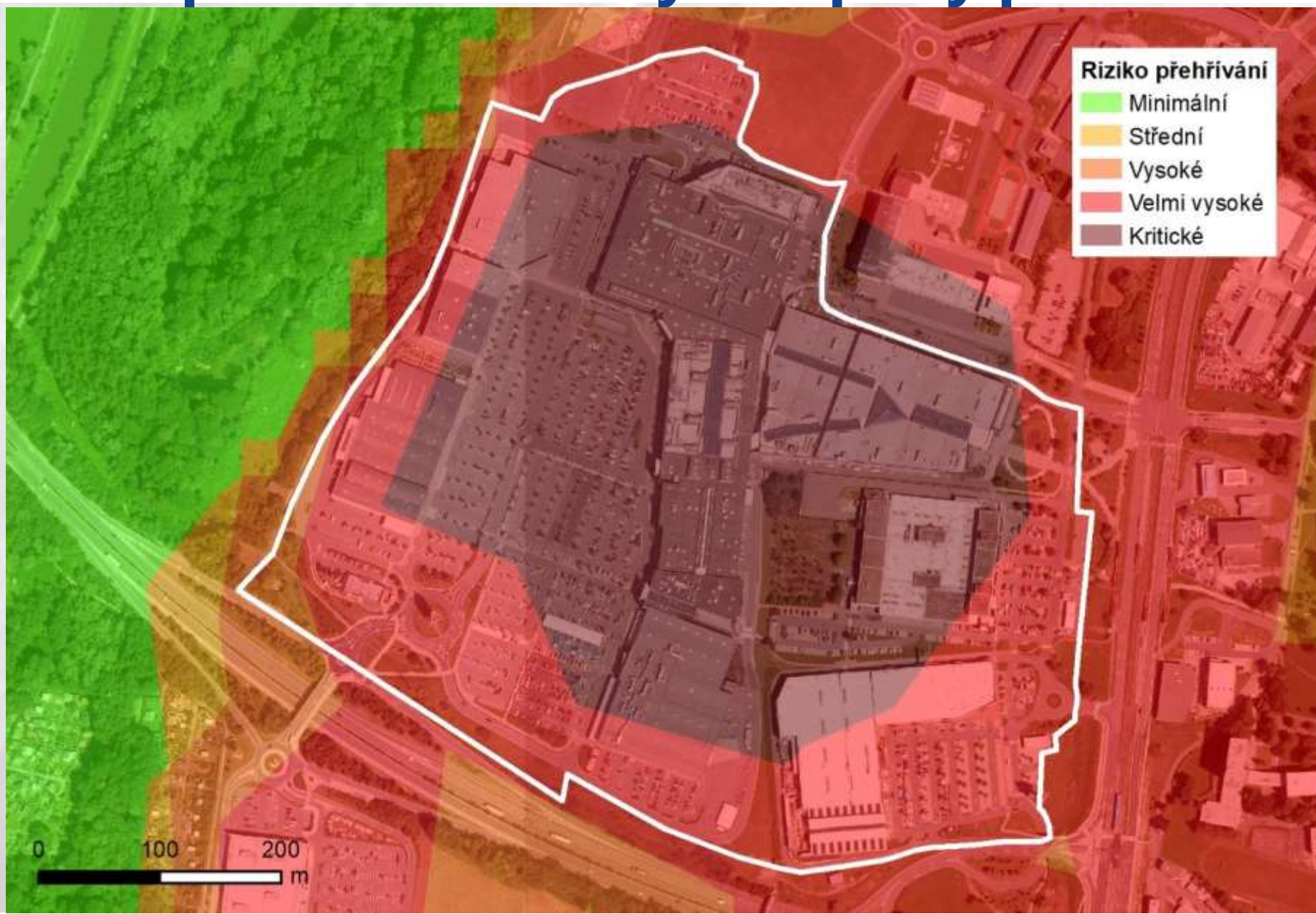

Panelové sídliště, rodinné domy a průmyslové zóny

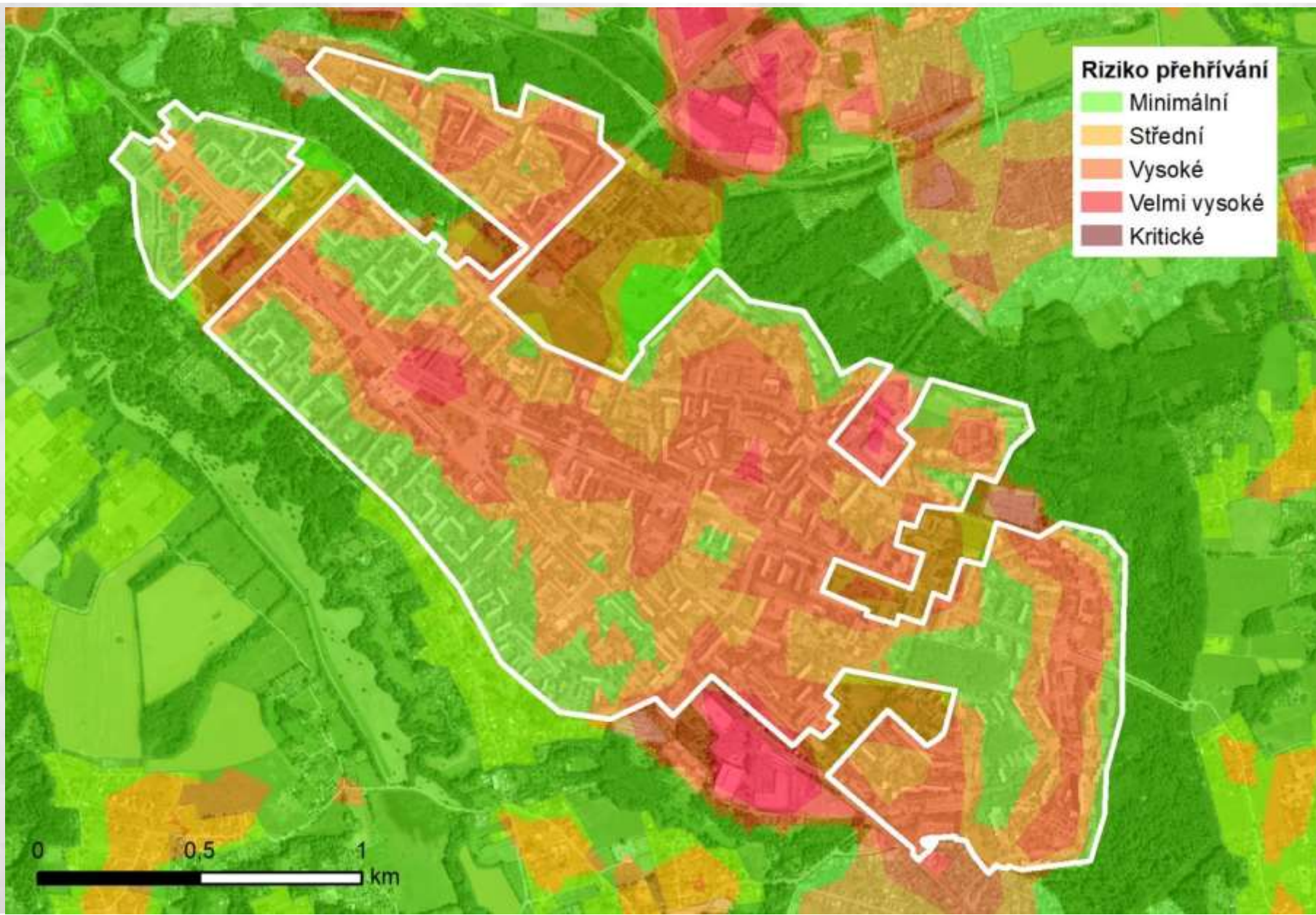

Nákupní centra - analýza teploty povrchu

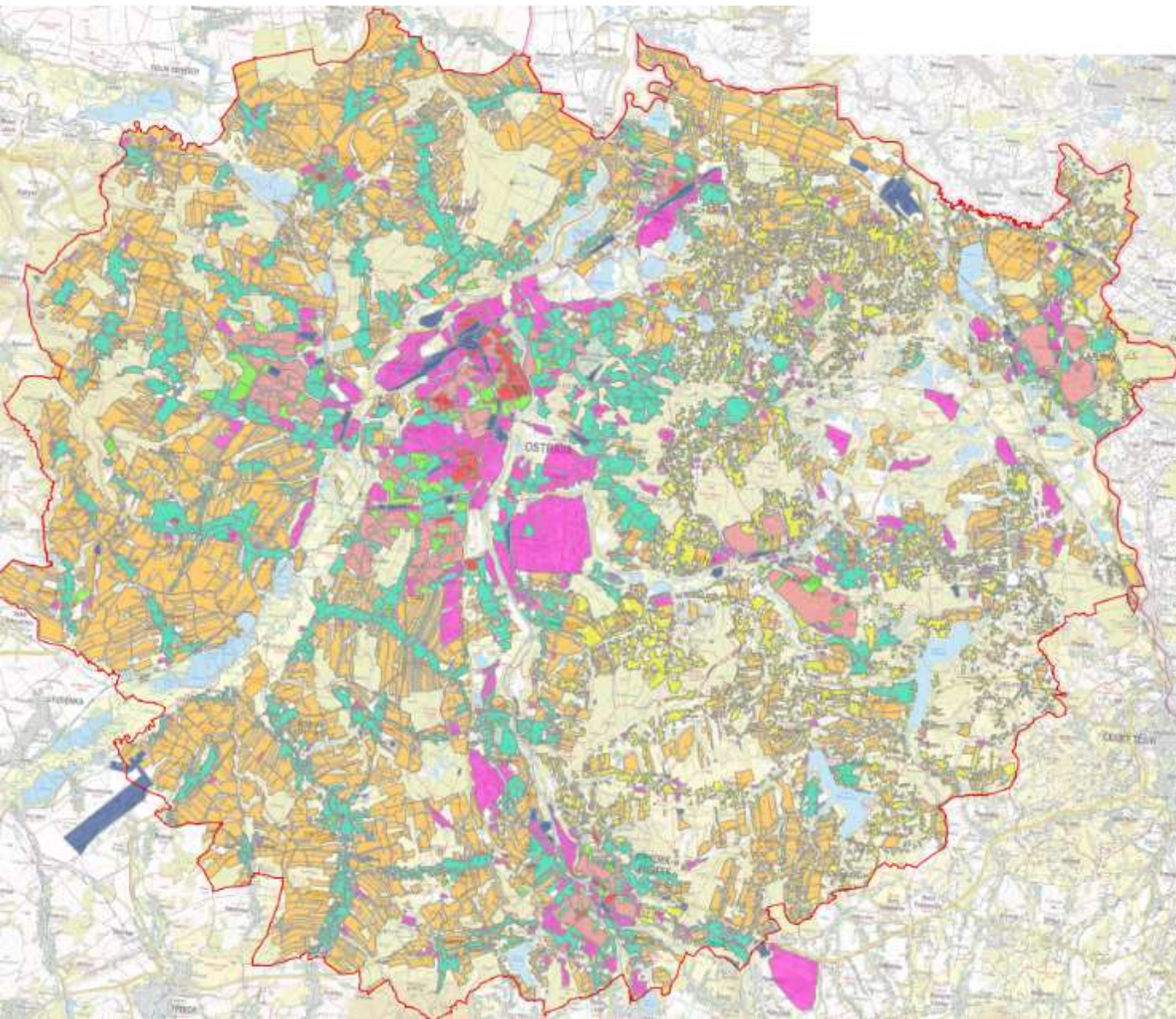
Analýza teploty povrchu – Havířov

Kategorizace ploch

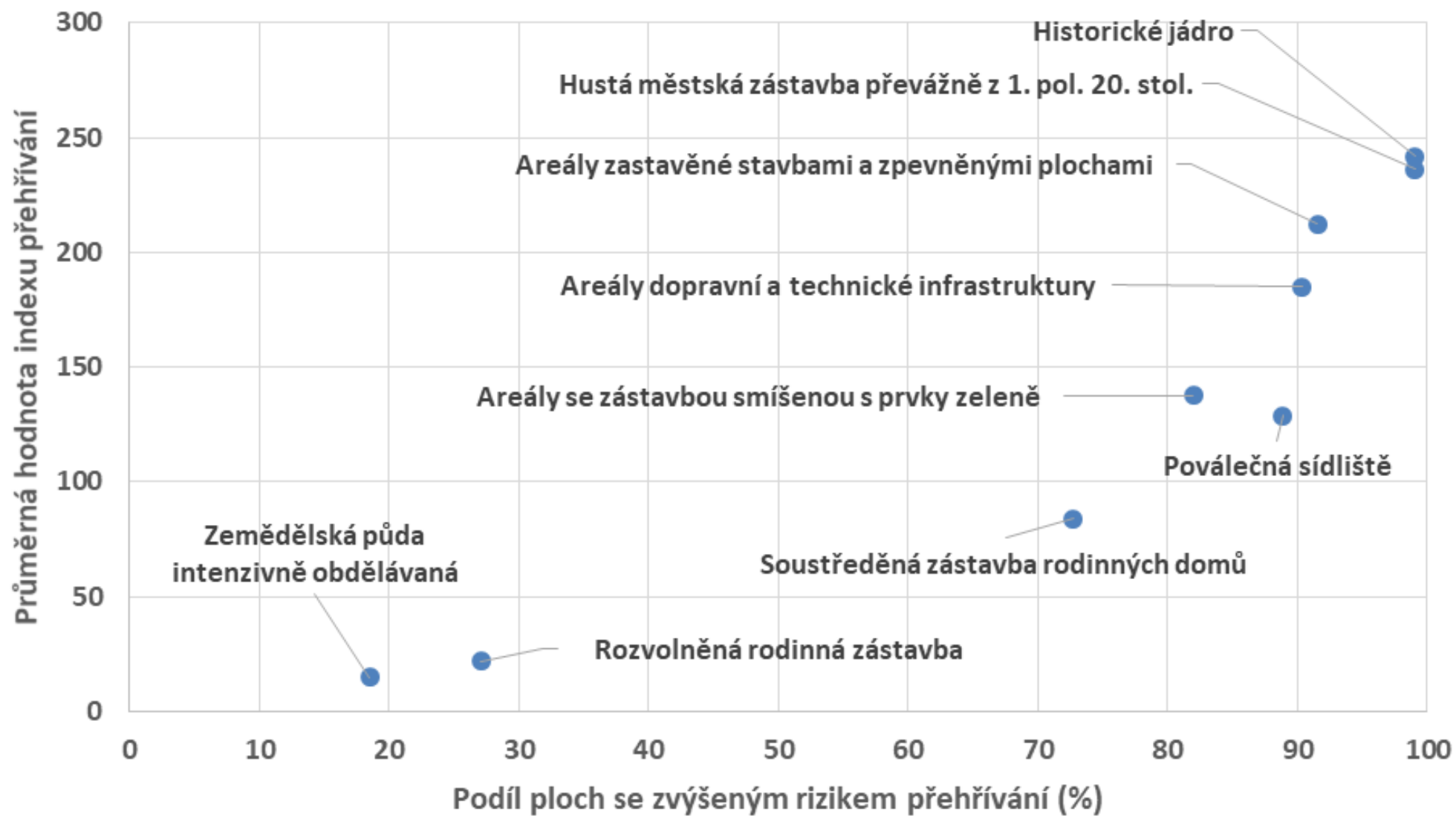

Kategorizace ploch

- 1. Historické centrum
- 2. Hustá městská zástavba převážně z 1. pol. 20. stol.
- 3. Poválečná sídliště
- 4. Soustředěná zástavba rodinných domů
- 5. Rozvolněná rodinná zástavba
- 6.1 Areály zastavěné stavbami a zpevněnými plochami
- 6.2 Areály se zástavbou smíšenou s prvky zeleně
- 6.3 Areály dopravní a technické infrastruktury
- 7. Zemědělská půda intenzivně obdělávaná

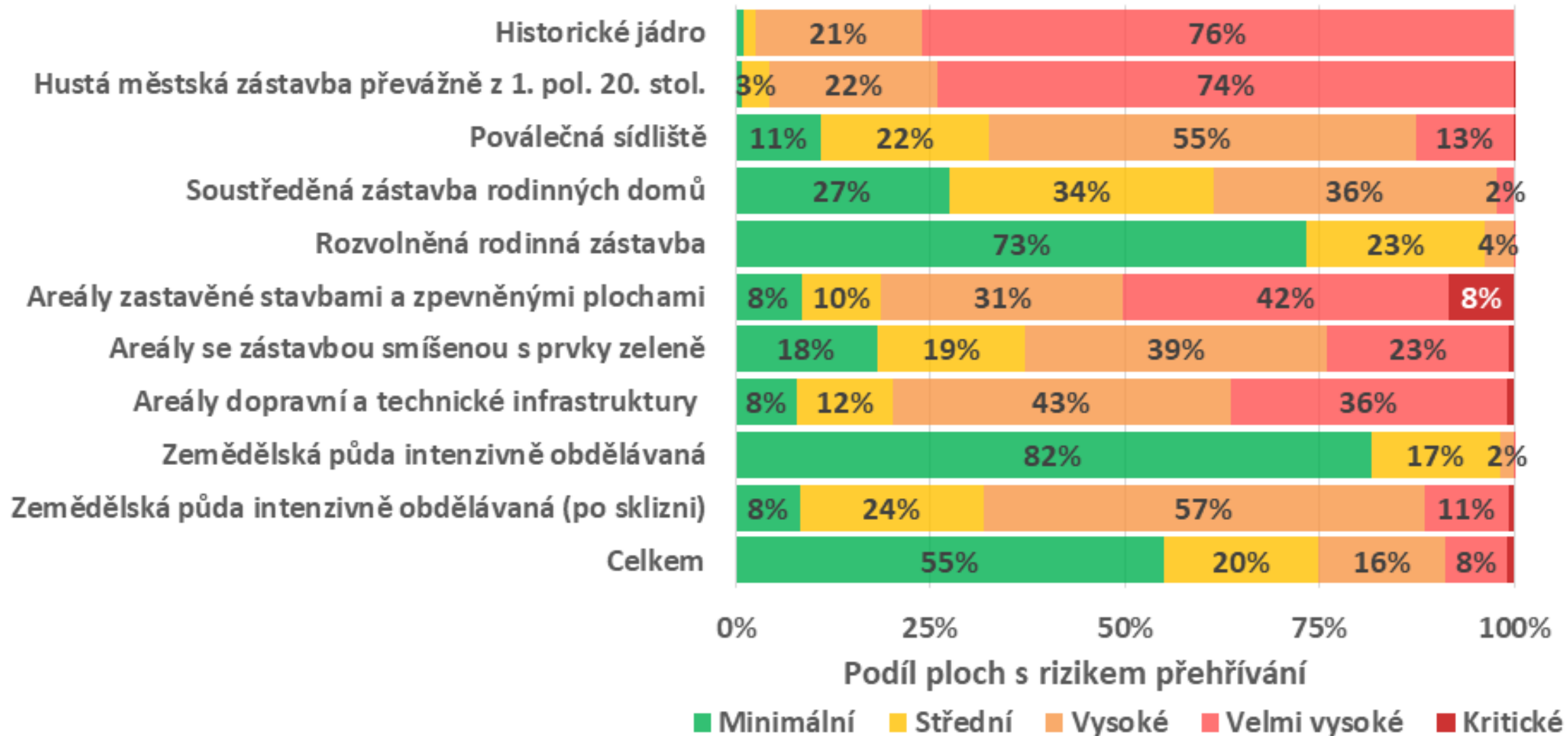

Riziko přehřívání v kategoriích ploch

Riziko přehřívání v kategoriích ploch

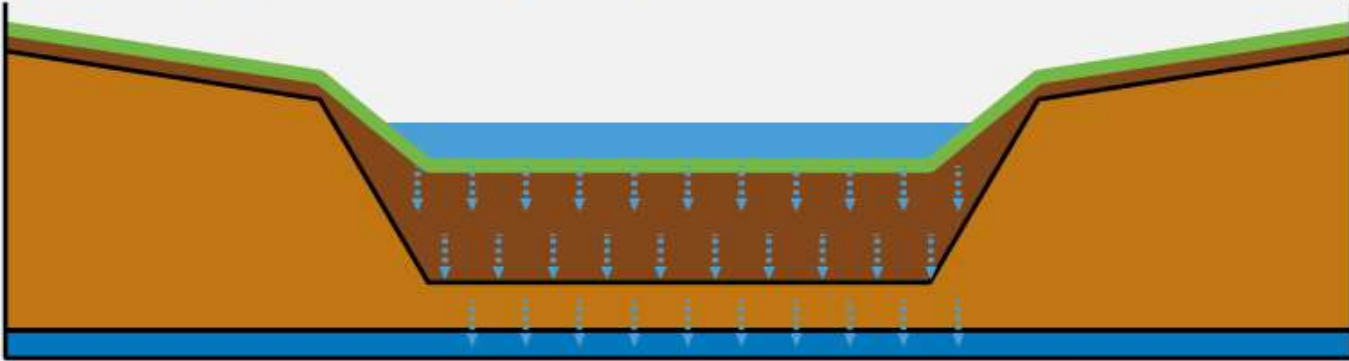
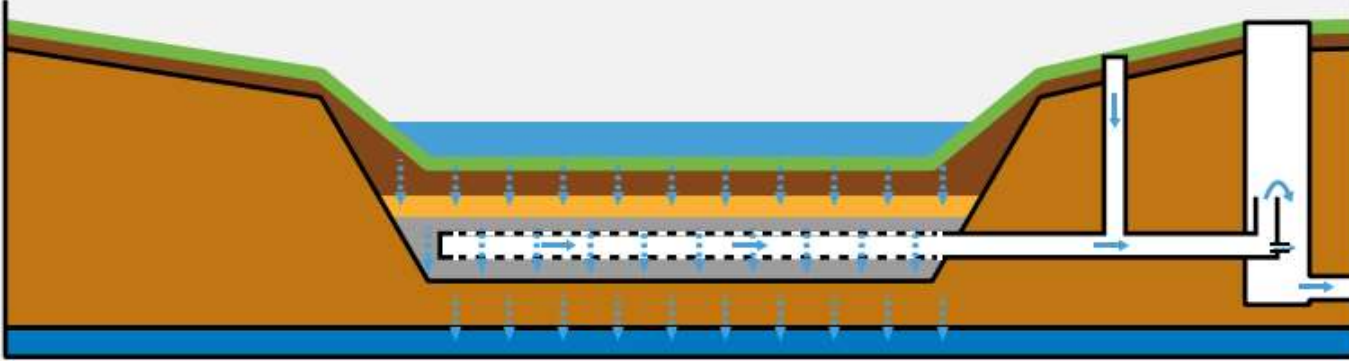
Opatření řešitelná nástroji územního plánování v kategoriích ploch

Opatření řešitelná pomocí nástrojů územního plánování

Typ opatření	Název opatření	Kategorie plochy								
		1	2	3	4	5	6.1	6.2	6.3	7
Zeleň v urbanizovaném prostoru	Výsadby v ulicích, ve veřejném prostoru a u nové výstavby	x	x	x	x	x	x	x	x	
	Plošná zeleň v sídlech			x	x	x	x	x		
Hospodaření s vodou ve veřejném prostoru	Propustné a polopropustné povrchy bez vegetačního krytu	x	x	x	x	x	x	x		
	Propustné a polopropustné povrchy s vegetačním krytem	x	x	x	x	x	x	x		
	Chlazení veřejného prostoru vodními prvky	x	x	x	x	x	x	x		
Stavebně-technická adaptační opatření ve veřejném prostoru	Stínění veřejného prostoru využitím umělých konstrukcí	x	x	x	x	x	x	x		
Hospodaření v krajině	Výsadby v krajině		x	x	x	x	x	x	x	x
	Vodní prvky v krajině					x				x
	Přírodě blízká protipovodňová opatření v ploše povodí				x	x			x	x
	Přírodě blízká protipovodňová opatření na vodních tocích									x
Stavební opatření na budovách	Zeleň jako součást budovy		x	x	x	x	x	x		
	Stínění na budovách		x	x	x	x	x			
Pěší doprava a cyklodoprava	Chodník		x	x	x	x	x			
	Cyklostezka		x	x	x	x	x			

Manuál adaptačních opatření – Slovníček pojmů

Pojem	Definice
Přirozená ventilace	Přirozené proudění vzduchu minimalizující nahromadění tepla.
Vsakovací průlehy	<p>Infrastrukturou vytvořené plochy, které umožňují vsakování dešťové vody do půdy místo jejího odtoku. Slouží ke snížování povodňového rizika a zlepšení zadržování vody v krajině, viz příklady níže.</p> <p>Vsakovací průleh bez regulovaného odtoku</p> <p>Vsakovací průleh s regulovaným odtokem</p>

Manuál adaptačních opatření – Typy lokalit

Historické jádro **HJ**

Historické jádro v Karviné (původní centrum města Fryštát)

Zhodnocení rizika přehřívání

Historická jádra mají z hlediska hodnocených ploch největší průměrnou hodnotu indexu přehřívání (242), přičemž 99,1 % ploch má zvýšené riziko přehřívání (velmi vysoké 76 %, vysoké 21 %), což je ovlivněno skutečností, že historická centra jsou z velké části zastavěna a prostor pro umístění zelených prvků je do značné míry omezen. Tento typ ploch představuje z hlediska prostorového rozsahu nejmenší část řešeného území (60 ha).

Podíl ploch s rizikem přehřívání

Možnosti snížení rizika přehřívání

Možnosti snížení přehřívání v této formě zástavby jsou omezené. Pro realizaci plošné zeleně není většinou v historicky formované sevřené zástavbě dostatek prostoru. Možnosti výsadby stromořadí nebo soliterních stromů jsou omezeny úzkými uličními profily a přítomností většího množství sítí technické infrastruktury. Nutné je vytipování vhodných míst bez sítí technické infrastruktury k **umístění vzrostlé zeleně**. Při provádění rekonstrukcí **technických sítí** je potřeba jejich **promyšlené ukládání**, které do budoucna vytvoří prostor pro výsadbu zeleně. Kvůli historickým a architektonickým hodnotám nebo přímo památkové ochraně jsou omezeny také možnosti stavebních úprav budov. Na budovách je možné aplikovat **stínící prvky** v částech, které nejsou pohledově významné a nenaruší historické a kulturní hodnoty území.

Manuál adaptačních opatření – Opatření

3.2 Ostatní opatření

Typ opatření	Název opatření	Příklady aktivit/projektů a kategorie vhodných ploch
Zezeň v urbanizovaném prostoru	Stínění a chlazení veřejného prostoru popínavou zelení	Popínavá zezeň samostatně rostoucí – samopnoucí HJ MZ PS SZ RZ AS AZ AD
		Popínavá zezeň na konstrukcích – nesamopnoucí HJ MZ PS SZ RZ AS AZ AD
	Suchomilné trvalky a jiná květinová výsadba	Květinové záhony HJ MZ PS SZ RZ AS AZ AD
Hospodaření s vodou ve veřejném prostoru	Zasakovací prvky přímo v místě dopadu vody	Vsakovací průleh (travnatý, osázený; s kolmými stěnami) PS SZ RZ AD
		Vsakovací průleh s regulovaným odtokem (travnatý, osázený; s kolmými stěnami) PS SZ RZ AD
		Mělký zasakovací průleh – zvýšený záhon s regulovaným odtokem PS SZ RZ AZ AD
		Povrchová vsakovací retenční rýha bez regulovaného odtoku HJ MZ PS SZ RZ AS AZ AD
		Vsakovací retenční rýha s regulovaným odtokem MZ PS SZ RZ AS AZ AD
		Rýha s regulovaným odtokem a nadzemním přítokem PS SZ RZ

HJ	Historické jádro
MZ	Hustá městská zástavba převážně z 1. pol. 20. stol.
PS	Poválečná sídliště
SZ	Soustředěná zástavba rodinných domů
RZ	Rozvolněná rodinná zástavba
AS	Areály zastavěné stavbami a zpevněnými plochami
AZ	Areály se zástavbou smíšenou s prvky zeleně
AD	Areály dopravní a technické infrastruktury
ZE	Zemědělská půda intenzivně obdělávaná

DĚKUJEME ZA POZORNOST

Doc. Lubor Hruška, Ph.D.

lubor.hruska@rozvoj-obce.cz

604 279 758

Ing. arch. Miroslav Hudák

Mirek.Hudak@seznam.cz

777 281 846

RNDr. Radim Tolasz, Ph.D.

radim.tolasz@chmi.cz

596 900 277

PROCES

CENTRUM PRO ROZVOJ OBČÍ A REGIONŮ

<http://rozvoj-obce.cz/>

ACCENDO

VĚDECKO-VÝZKUMNÝ ÚSTAV

<http://accendo.cz/>

Moravskoslezský
kraj

<https://msk.cz/>

Spolufinancováno
Evropskou unií